

Fælleskassen ved Ungdommens Folkemøde 2026

Titel:

Din fremtid – dine valg.

Titlens kobling til Fælleskassen som demokratisk pengeinstitut:

Budskabet er ikke: "Spar op".

Budskabet er: "Dine penge er også stemmer".

Når man bruger penge, investerer eller sparer op, er man med til at påvirke, hvilken verden der bliver bygget. Det passer både til demokrati, bæredygtighed og økonomi.

Det kommer fx til udtryk ved:

- Vælger man at bruge alle sine penge nu, får man færre muligheder senere
- Vælger man at spare op, får man flere valgmuligheder senere
- Vælger man at investere, er man med til at påvirke, hvilke virksomheder der vokser
- Vælger man bæredygtige løsninger, påvirker man udviklingen i samfundet
- Vælger man at engagere sig, får man større indflydelse

Formål:

Formålet med workshoppen er at engagere gymnasieelever i en dialog om valg, værdier og indflydelse. Gennem konkrete dilemmaer omkring forbrug, opsparing, investering og bæredygtighed skal deltagerne reflektere over, hvordan økonomiske beslutninger ikke kun handler om penge, men også om de muligheder og det samfund, de ønsker at være en del af.

Mål:

At få unge mennesker til at reflektere over, hvordan deres valg påvirker deres muligheder, deres økonomi og det samfund, de er en del af.

Budskab:

Økonomi handler ikke kun om penge. Det handler om frihed, muligheder og indflydelse på den fremtid, man ønsker.

Målgruppe:

Gymnasieelever (17-19 år). De interesserer sig ofte for frihed, rejser, sabbatår, kørekort, bolig, klima, teknologi, oplevelser og deres fremtid. Mange af dem har ikke egen bolig, har aldrig optaget et lån og har begrænset erfaring med investering.

Koncept for workshop:

- I teltet er der 5 borde, og for hvert bord er der en case med tilhørende dialogkort
- En gymnasieklasse bestående af 30 elever ankommer
- Eleverne inddeles i 5 grupper og sætter sig ved de 5 borde
- Eleverne diskuterer de spørgsmål, der står på dialogkortene

- Det vigtige er, at der ikke findes et rigtigt svar. Formålet er refleksion
- Grupperne skifter bord efter 10 minutter, så de kommer hen til en ny case
- Medarbejdere fra Fælleskassen går rundt ved bordene og lytter med
- Når grupperne har været igennem alle cases, afsluttes workshoppen med en opsamling i plenum:
 - ”I har nu været igennem en række dilemmaer, hvor der ikke var ét rigtigt svar. Hvordan var det at skulle træffe et valg i de forskellige cases? Oplevede I, at I var enige – eller kom jeres forskellige holdninger frem? ”
- Hele workshoppens varighed er 1 time

Eksempler på dialogkort:

Case - Flytte hjemmefra

Du er 19 år og vil gerne flytte hjemmefra.

1. Hvilke faktorer er vigtigst, når du vælger din første bolig?
2. Hvad betyder mest for dig: husleje, beliggenhed eller størrelse?
3. Skal man have en opsparing, før man flytter hjemmefra?
4. Hvad ville du være villig til at undvære for at få råd?
5. Hvornår er man økonomisk klar til at flytte?

Case - Bil eller oplevelser

Du har sparet 60.000 kr. op.

1. Ville du købe en bil eller bruge pengene på oplevelser?
2. Kan en bil give dig frihed, eller er den en økonomisk byrde?
3. Hvad betyder klima for dit valg?
4. Er det vigtigere at leve nu eller spare op til senere?
5. Hvad ville du vælge og hvorfor?

Case - Investering

Du har fået 20.000 kr. i gave.

1. Ville du investere, sætte pengene ind på en opsparingskonto eller bruge dem?
2. Hvordan påvirker risiko dit valg mellem opsparing og investering?
3. Hvad forbinder du med at investere?
4. Hvad kunne være en god idé at have styr på, før man investerer?
5. Hvilken rolle spiller værdier i dine investeringsvalg?

Case - Klima og økonomi

Du skal vælge mellem to produkter. Det ene er billigst. Det andet er mere bæredygtigt.

1. Hvad ville du vælge?
2. Hvor meget ekstra vil du betale for bæredygtighed?
3. Hvad afgør, om man vælger bæredygtigt?
4. Hvornår er det vigtigt for dig, at et produkt er bæredygtigt?
5. Hvem har størst ansvar: virksomheder, politikere eller forbrugere?

Case – Det fælles valg

Du og en gruppe venner har fået 50.000 kr. fra en lokal fond til et projekt på jeres uddannelsessted eller lokalområde. I skal sammen beslutte, hvad pengene skal bruges til.

Mulighederne er:

- Et nyt fællesområde på jeres uddannelsessted (studie- eller opholdsmiljøet)
- Et klimatiltag (fx biodiversitet eller mere bynatur)
- En social aktivitet (fx koncert eller fælles arrangementer)
- Et initiativ, der hjælper unge (fx trivsel, fællesskab eller rådgivning)
- Et projekt, der kan give økonomisk værdi tilbage til fællesskabet

Alle i gruppen kan argumentere for deres idé, men I skal blive enige om ét valg.

1. Hvem skal have mest indflydelse på beslutningen – og hvorfor?
2. Er det vigtigere at skabe noget for fællesskabet eller noget fremtiden?
3. Hvordan afgør man, hvad der er "det bedste" valg i en gruppe?
4. Skal flest mulige have glæde af pengene, eller dem der har størst behov?
5. Synes I, at alle stemmer bør veje lige tungt i en gruppe?